

16.6.5

40b (א"ל רבא) → 42a (אין כאן)

1. והיה ביום השביעי יגלח את כל שערו את ראשו ואת זקנו ואת גבת עיניו ואת כל שערו יגלח וכבס את בגדיו ורחץ את בשרו במים וטהר: ויקרא י"ט:
 2. לא יקרחו קרחה בראשם ופאת זקנם לא יגלחו ובבשרם לא ישרטו שרטות: ויקרא פרק כ"א פסוק ה'
 3. לא תקפו פאת ראשכם ולא תשחית את פאת זקנך: ויקרא פרק י"ט פסוק כ"ו
 4. כל ימי נדר נזרו תער לא יעבר על ראשו עד מלאת הימים אשר יזיר לה' קדש יהיה גדל פרע שער ראשו: במדבר פרק ו' פסוק ה'
 5. לא תלבש שעטנז צמר ופשתים יחדו: גדלים תעשה קד על ארבע כנפות כסותך אשר תכסה בה: דברים כ"ב:א-ב
 6. וכי ימות מת עליו בפתע פתאם וטמא ראש נזרו יגלח ראשו ביום טהרתו ביום השביעי יגלחנו: במדבר פרק ו' פסוק ט'

I Continuation of seeking source for requirement of תער for מצורע's shaving

a Challenge to attempt to infer מצורע from נזיר:

- i Earlier: the גמרא stated that you can't infer נזיר from מצורע, assuming that מצורע must shave with a תער
- ii Then: we try to infer מצורע from נזיר/לויים via השווה!
- iii Answer: split between חכמים (חיוב for זקן only if done with תער) v. ר"א (even if done with other tool)
 - 1 Earlier: follows רבנן, who infer תער for מצורע from זקן השחתת
 - (a) Inference: vv. 2-3 show liability for cutting beard of כהנים via תער only
 - (i) And: v. 1 shows that nonetheless, a כהן מצורע does so (בתער)
 - (b) Counter: perhaps text validates all tools, but simply "permits" תער also?
 - (c) Rejection: if so, let the text omit זקנו (v. 1) and we'll know via ק"ו that תער is ok:
 - (i) ק"ו if נזיר, who violates via תער, has it cut at the end; certainly מצורע, who is performing a מצוה, can use any tool
 - (d) Additional rejection: based on ר"ל's ruling re: עשה דוחה ל"ת, he should not use תער to avoid unnecessary לאו
 - 2 Later: follows ר"א who must learn מצורע בתער via גילוח
 - (a) Inference: ראשו (v. 1) - v. 4 demonstrates liability for cutting head of נזיר only via תער
 - (i) Alternatively: as above, perhaps it only "permits" תער –
 - (ii) Rejection: as above
 - (b) Question: how do רבנן interpret ראשו?
 - (i) Answer: to teach that the עשה of מצורע trumps the לאו of בל תקיף (v. 3)
 1. challenge: can't that be inferred from זקנו?
 - a. Answer: the לאו of בל תקיף includes even the entire head – which is trumped here
 2. note: זקנו is still needed to teach תער
 - (c) Question: what is ר"א's source for עשה דוחה ל"ת?
 - (i) Answer: שעטנז → ציצית (v. 5)

II Analysis of משנה requiring גילוח בתער for all 3 (נזיר, מצורע, לויים)

a Inference: since here, the תורה requires complete shaving (v. 6) → generally, רובו ככולו

- i Challenge: this verse is in re: טמא נזיר
- ii Objection: תנולחת בתער is learned from נזיר טהור → infer from there that if he leaves 2 hairs, invalid
- iii Related questions:
 - 1 אבוי: if he shaved all but 2 (invalid), then more hair grew and he shaved those 2 – valid? (unanswered)
 - 2 דבא: if he shaved all but 2 and then one fell out and he shaved the other?
 - (a) Answer: even though there's no hair here, there's also no גילוח מצות